

На міжнародній арені Республіка Польща відстоює необхідність посилення міжнародною спільнотою тиску на РФ для негайного припинення війни проти України та відновлення територіальної цілісності нашої держави у міжнародно визнаних кордонах. Тому офіційна Варшава надзвичайно активно використовує наявний дво- та багатосторонній інструментарій впливів на міжнародній арені для підтримки України. Керівництво Польської держави під час двосторонніх зустрічей, зокрема в рамках ЄС і НАТО, міжнародних організацій постійно наголошує на необхідності посилення санкцій проти РФ, а також надання нашої державі військової, фінансової та гуманітарної допомоги. Також офіційна Варшава проводить активну кампанію на підтримку членства України в Європейському Союзі.

Отож, ми можемо спостерігати досить змінну систему українсько-польських відносин у ХХ – на початку ХХІ столітті. Вони характеризуються низкою конфліктів та непорозумінь між Україною та Польщею на міжнародній арені. Проте нова ера співпраці надає цим відносинам характеристику взаємодії, стратегічного співробітництва, економічного та політичного партнерства, що дає змогу Україні вважати Польщу надійним партнером та вивіренним союзником.

Джерела та література

1. Сучасні українсько-польські відносини: погляд експертів: зб. аналітичних матеріалів / упоряд. В. Бусленко. Вип. 2. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. 108 с.
2. Сінкевич Є. Г. Українсько-польські відносини (1918–2020): навчальний посібник. Вид. 3, виправлене і доповнене. Черкаси: Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2020. 145 с.
3. Сивіцький М. К. Історія польсько-українських конфліктів / пер. з пол. Є. Петренка. Київ: Видавництво імені Олени Теліги, 2005. Т. 1. 344 с.; Т. 2. 360 с.

Зеленська Ольга

*Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад
“Міжрегіональна Академія управління персоналом”»*

ВІДНОСИНИ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩИ

Ключові слова: Україна, Польща, відносини.

Keywords: Ukraine, Poland, relations.

Відносини України та Польщі почалися з моменту визнання незалежності України 2 грудня 1991 р. Польща стала першою країною у світі, яка визнала нашу державу незалежною та суверенною. Пізніше, 18 травня 1992 р., у Варшаві був підписаний договір між країнами про добросусідство, дружбу та співробітництво. Договір передбачає співпрацю в різних галузях: політичній, культурній, торговельній, гуманітарній, безпековій, військовій та низці інших. Це був успіх для обох сторін, і пізніше польсько-українські відносини стали зразком у діапазоні регіону. Керівні органи Польщі заявили, що партнерство з Україною є одним із пріоритетів зовнішньої політики Польщі.

Відносини України та Польщі можна умовно поділити на три етапи:

– Перший (1992–1993 рр.). Цей період характеризується підписанням перших договорів між державами-сусідами.

– Другий (1993–1999 рр.). Характерним є розвиток співпраці через врегулювання відносин із НАТО, ЄС.

– Третій (1999–2023 рр.). Період характеризується подальшим посиленням українсько-польських міждержавних відносин.

Польща стає одним із головних партнерів України на шляху її євроінтеграції. У 1999 р. Польща вступила до НАТО, а пізніше і до ЄС, і почала відігравати значну роль для України та подальшого вступу до Альянсу і Європейського Союзу. Починаючи з 2014 р., після того, як Росія анексувала Крим, Польща на всіх міжнародних референдумах та конференціях відстоює територіальну цілісність і суверенітет України. 24 лютого 2022 р. відносини України та Польщі зміцнилися проти спільного ворога. Головна ціль Росії – це знищення України та українського народу, свого часу Польща пройшла через це. Польща неодноразово нагадує ЄС про мету забезпечення миру в Європі.

Від початку агресії Польща стала важливим партнером для надання Україні гуманітарної допомоги, матеріальної, військової допомоги та міжнародної підтримки. Польща прийняла на власній території більше 2 мільйонів українських біженців, переважно – жінок і дітей, вимушених рятуватися від російських бомб.

Із 24 лютого 2022 р. Президент України Володимир Зеленський та Президент Польщі Анджей Дуда постійно підтримують контакт. 13 квітня 2022 року після деокупації Київщини Президент Польщі разом із лідерами країн Балтії відвідали Бородняку та Бучу, зруйновану під час тимчасової окупації.

У травні 2022 р. Володимир Зеленський провів зустріч із Президентом Польщі, на якому обговорювалося, що Україна захищає права, свободи не тільки свої, а й кожної європейської країни та всього Європейського Союзу. Сьогодні Польща відіграє важливу роль у просуванні України до членства у Європейському Союзі, тому що розуміє, що наша країна фактично давно є частиною Європи.

Напередодні 31-ї річниці до Дня Незалежності України, 23 серпня, до Києва приїздив Президент Польщі Анджей Дуда, він узяв участь у відкритті Алеї сміливості на площі Конституції в Києві. Анджей Дуда відіграв особливо важливу роль у зміцненні обороноздатності нашої держави в перші дні повномасштабної агресії Російської Федерації. Він прибув до охопленої війною України, назвав дії Росії безпрецедентним порушенням міжнародного права та наголосив, що цим Росія виключає себе з міжнародної спільноти.

5 квітня 2023 р. Президент України разом з першою леді відвідали Польщу, де В. Зеленського нагородили Орденом Білого Орла. Його вручають видатним людям, які своїм життям зробили винятковий внесок для Республіки Польща.

За весь період українсько-польських відносин країни продовжують розширювати сфери плідної взаємодії. Перспективи для співпраці широкі й взаємовигідні. Насамперед такий союз сприятиме зміцненню відносин між країнами-сусідами, що об'єднані спільними інтересами, а також пришвидшить економічне відновлення України через реалізацію конкретних проєктів у різних галузях, які наразі є важливими й перспективними для обох країн.

Джерела та література

1. Політичні відносини між Україною та Польщею. *Посольство України в Республіці Польща*. URL: <https://poland.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/228-politichni-vidnosini-mizh-ukrajinojuta-polyshheju>
2. Договір про співробітництво Центрального статистичного управління Республіки Польща та Міністерства статистики України. 22.02.1994. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_038#Text
3. М'якушко С., Мирончук А. Стан та перспективи українсько-польського міжакадемічного співробітництва. *Україна і Польща – стратегічне партнерство. Історія. Сьогодення. Майбутнє*. Київ: Видавництво Українського фітосоціологічного центру, 2002. С. 258–264.

Стеценко Сергій

*Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад
“Міжрегіональна Академія управління персоналом”»*

УКРАЇНА ТА ПОЛЬЩА: ПРОБЛЕМА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ ТА ВОЛИНСЬКА ТРАГЕДІЯ

Ключові слова: співпраця, історичне минуле, національна пам'ять, добросусідські відносини, Волинська трагедія.

Keywords: cooperation, historical past, national memory, good neighborly relations, Volyn tragedy.

Після початку російсько-української війни Польська Республіка стала одним із найбільших партнерів України у світі. Польські друзі допомагають нам як військовими методами, постачаючи зброю [3], так і економічними, забезпечуючи наших біженців [5] та формуючи надійний тил. Із моменту початку нашої співпраці і до сьогодні Польща лишалась нашим вірним союзником. Польща – перша країна, яка визнала незалежність України.

Та незважаючи на те, що відносини наших двох країн надзвичайно поліпшились, питання національної свідомості досі залишається гострим і таким, яке має розглядатись на найвищих рівнях. Ці тези не мають на меті поглибити ворожнечу між нашими народами, лише навпаки – закликати обидві сторони до співпраці та взаєморозуміння з болючих для нас питань, адже лише так ми можемо досягти міжнародного порозуміння та миру.

Мирон Сич, єдиний представник української нації в Сеймі Польщі, ще у 2011 році казав: «Польща і Україна могли б разом утворити дуже потужну, дуже важливу силу, яка могла би стати елементом стабілізації європейської політики взагалі, а також безпеки у цій частині Європи» [1]. Його позиція ознаменовується дуже влучними та актуальними словами: «Україна не може писати польську історію, а Польща – українську» [1]. Саме в цій невеликій тезі й викладається відповідь на питання про те, в який спосіб має формуватися польсько-українська співпраця у питаннях національної пам'яті. Так само, як ми, українці, не можемо переконати Польщу в тому, що Армія Крайова була загрозою та злочинною структурою, так і поляки не зможуть переконати нас у тому, що УПА – це виключно негативна структура, яка має бути забутою, а її спадок – нівельованим.